

Rig Lajos
országgyűlési képviselő

Országgyűlés Hivatala

Irományszám K/9793

Érkezett 2016 MARE 24.

Írásbeli kérdés

Kövér László úrnak,
az Országgyűlés elnökének

Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

Magyarország Alaptörvénye 7. cikk (2) bekezdése, valamint az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. § (8) bekezdése alapján írásbeli kérdést kívánok benyújtani a Miniszterelnökséget vezető miniszterhez, mint a tárgyban illetékes minisztérium vezetőjéhez

„Meddig tűrik még az EU támogatások közbeszerzéses átverő-show útján való lenyúlását és magyar kisvállalkozások megkárosítását Sümegen és környékén?”

címmel.

A benyújtott kérdésemre a választ írásban várom.

Tisztelt Miniszter Úr!

Engedje meg, hogy megosszak Önnel egy olyan ügyet, amelyben egy komoly tapasztalatú és erős referenciákkal rendelkező szennyvízcsatorna tervezéssel foglalkozó magyar kisvállalkozás, mérnöki iroda sérelmére kirívó súlyú visszaéléseket követtek el Sümegen és környékén önkormányzatok és más szereplők egy EU forrásból finanszírozott közbeszerzéses szennyvízcsatorna beruházás kapcsán.

Az ügy messze túlmutat egy egyedi eseten, áthúzódik ciklusokon egy olyan jelenségre világít rá, amely sajnálatos módon a közbeszerzéses állami és önkormányzati beruházások szinte állandó velejárójává vált. A témához kapcsolódva teszem fel kérdéseimet, amelyre nemcsak én és a károsult vállalkozás, de - mivel az érintett helyszínek ide esnek - az egész választókerületem lakossága is várja válaszait.

A tényállás az alábbi:

Sümeg és térsége szennyvízcsatorna beruházás előkészítése körében az első változatban érintett önkormányzatok tervezési szerződést kötöttek 1996-ban szennyvízelvezetési vízjogi létesítési engedélyezési és kiviteli tervek elkészítésére egy jónevű, komoly tapasztalatokkal rendelkező

magyar tervező irodával (jogelőd: VENTURI Gmk, jelenleg: VENTURI Kft.). Ekkor még Sümeg Város, 1999 évtől gesztor Önkormányzat nem volt szerződő fél. Nevezett Önkormányzat 1999-ben lépett be a jogviszonyba, amely értelemszerűen szerződésmódosítással járt.

A szerződés szerinti vízjogi létesítési engedélyezési és kiviteli terveket a vállaltaknak megfelelően a VENTURI Kft elkészítette mindösszesen három alkalommal (1997, 2001, 2011-2012 években).

2008. és 2011. évek között Sümeg és térsége (Dabronc, Gógánfa, Hetyefő, Ukk, Zalaerdőd, Zalagyömörő) a KEOP-1.2.0/1F.-2008-0029 és a KEOP-1.2.0/2F/09-2010-0084 azonosítószámú, EU KEOP kétfordulós pályázatok során több, mint 1.500.000.000 forint EU támogatási összeget nyertek el, a mindösszesen 2.092.600.000 forint beruházási költséggel bíró tárgyi projekt kivitelezésére a VENTURI Kft. által elkészített kiviteli szintű Ajánlati Műszaki tender-tervek alapján, amelyek igazoltan átadásra kerültek Sümeg Város polgármestere részére.

A tervezési díj bruttó 79.741.446 forint, míg a szerzői-végleges felhasználási jogdíj 49.500.000 forint. Ezen összegek döbbenetes módon mai napig nem kerültek megfizetésre az érintett Önkormányzatok részéről, annak ellenére, hogy egyértelműen a VENTURI Kft. kiviteli szintű Ajánlati Műszaki (tender-) Tervei kerültek becsatolásra a kétfordulós pályázati anyaghoz, amelynek alapján a teljes EU támogatási összeg kifizetésre került a pályázók részére. Ezt követően a pályázat alapján a kivitelezésre kiírt közbeszerzési eljárás során is ezen tervek kerültek becsatolásra Sümeg Város és térsége részéről.

Sümeg Város és társai Önkormányzatok mindazonáltal a tények ellenére azt a látszatot keltik jogszerűtlenül, hogy az EU támogatási összeg nem a VENTURI Kft. által elkészített tervek alapján került megítélésre és kifizetésre.

A Teljesítésigazolási Szakértői Szerv (székhely: 1054 Budapest, Szabadság tér 7.) 2014-ben 1103-as ügyszám alatt szakvéleményt készített, amelyben független, autentikus szakértői szervként megállapította azt, hogy a fennálló szerződéses kötelek alapján egyértelmű, hogy a VENTURI Kft követelése tekintetében jogalappal bír és részére szükséges megfizetni a tervezési díjat az alperes Önkormányzatok által.

Jogszerűen csak a VENTURI Kft által készített kiviteli szintű Műszaki (tender-) Tervek feleltek meg a hatályos jogszabályi előírásoknak és kizárólag a felperes által készített terv volt alkalmas a kivitelezésre a kiadott jogerős vízjogi létesítési engedélyek alapján.

A Közreműködő Szervezettel 2008. június 30-án megkötött Támogatási Szerződés szellemi jogok című, 11. pontja szerint a szellemi alkotások kizárólagos felhasználási jogát az érintett települési Önkormányzatoknak (Kedvezményezetteknek) meg kellett volna szerezniük a tervező VENTURI Kft.-től a tervezési díj és a kizárólagos felhasználási jogdíj megfizetése révén.

A Támogatási Szerződés előírása szerint a KEOP I. forduló zárójelentéséhez az átruházás dokumentumait a Kedvezményezettnek csatolni kellett volna, mely elmaradt.

Vajon ez kinek az érdekét szolgálta?

Hogy vélekedik arról, hogy a FIDIC „piros könyves” kiírásnál díjmentesen kellett volna az Ajánlatkérő részéről az Ajánlattevőnek átadnia a kiviteli szintű Ajánlati Műszaki (tender-) Terveket (Közbeszerzési Dokumentáció 5.kötet) és az Ajánlati Ár Bontása (Közbeszerzési Dokumentáció 4. kötet) kötetet, mely tartalmazza a részletes költségvetési kiírást is településenként, csatornajelenként utcánként.

Amennyiben a Támogatási Szerződés előírásait betartva a Kivitelezési közbeszerzési eljárás előtt megfizetik a VENTURI Kft-nek a tervezési díjat (nettó 62.788.800 forint) és a nyertes Ajánlattevő pedig a Közbeszerzési Dokumentáció 3. kötet (a Beszt Kft. készítette) 30. oldal előírása szerint: „A szerzői jogokat a vállalkozónak külön szerződés keretében, saját költségén kell megvásárolnia. A szerzői jog díja nem lehet az egyösszegű ajánlati ár része.” A VENTURI Kft. tájékoztatása alapján a - szerzői jog díja nettó 49.500.000 forint összegű - végleges felhasználási szerzői jogdíjat fizeti meg.

A tervezési díj és végleges felhasználási jogdíj összege: 112.288.800 forint, mely alapján a végleges felhasználási jogot is megszerezték volna az érintett Önkormányzatok és a nyertes Ajánlattevő Konzorcium a kivitelezésre, és nem jogsabálysértően ál „kiviteli terv” révén próbáltak kibújni a fizetési kötelezettségek alól.

A Sümegi Regionális Szennyvíztársulás részére 2012. április 23-án átvételi elismervénnyel elektronikus lemezen (pdf formátumban) átadott ajánlati dokumentáció 3. kötet 30. oldala valakik által kicserélésre került, állítólag az Ajánlattevő részére átadott kötetben a fenti összeg (nettó 49.500.000 forint) nincs szerepeltetve.

Miként fordulhatott elő az, hogy a projektgazda Sümeg Város Önkormányzata a Beszt Kft.-vel a VENTURI Kft. kiviteli szintű Ajánlati Műszaki (tender-) Terveit jogtalanul lemásoltatta, majd azt kismértékű nyomvonal változtatással a pályázatíróval, közbeszerzési szaktanácsadóval, projektmenedzserrel, mérnökkel (műszaki ellenőr) és a kivitelezővel összejátszva azt „kiviteli tervnek” elnevezve, nem kizárható módon közösen "lenyúlta" a Támogatási Szerződésben és az RMT-ben (a Beszt Kft készítette) csatornatervezésre beállított nettó 66.792.000 forint díjat és a felhasználási jogdíjat (nettó 49.500.000 forint) összesen nettó 116.292.000 forintot?

Megállapítható a tények alapján, hogy a projektgazda és társai a VENTURI Kft. által végzett tervezési és lebonyolítási szolgáltatás révén jutottak 95%-os EU-s támogatáshoz a tárgyi szennyvízelvezetési beruházásnál (több mint 1,5 Mrd Ft.)

A beruházás időközben elkészült és használatba vették. De a tervező még egy fillért sem kapott a tervezésért.

Egy magyar mikrovállalkozás hitelezte a tárgyi projekt előkészítési szakaszát és mai napig nem jutott az elvégzett munka alapján öt jogosan megillető díjhoz.

Az érintett Önkormányzatok a VENTURI Kft. tulajdonát képező terveket 16 éven keresztül jogtalanul bitorolták, mivel a tervek ellenértékét és a felhasználási díjakat nem fizették meg a

VENTURI Kft.-nek. A tervezési szerződésben a felek csak egyszeri hasznosításban állapodtak meg a tervek vonatkozásában. Bizonyítható, hogy az Önkormányzatok 12 alkalommal hasznosították a terveket, felhasználási díjakat viszont nem fizettek.

A terveket cél, címzett, KAC (Környezetvédelmi Alap), KEOP támogatási pályázatok és vízjogi létesítési engedélyezési eljárások során használták fel.

Ezen túlmenően a kivitelezés során az átemelőknél a szaghatás csökkentése érdekében betervezett limitált nitrát adagolók és mérő berendezések, továbbá a 13 darab, az átemelőkhöz betervezett helyi szagtalanító BIOTEG aktívszűrős biofilterek nem lettek beépítve. A Sümeg-Zalagyömörő közötti I. számú nyomóvezeték levegő átöblítésére betervezett kompresszorakna kivitelezése is elmaradt a Sümeg Város Önkormányzatának megrendelésére elkészített igazságügyi szakértői vélemény szerint.

Nem kizárható, hogy a kivitelezés során a megrendelő önkormányzat és társai legalább 80.000.000 forintot „megtakarítottak”, illetve erős a gyanú, hogy költségvetési csalást követtek el a szagtalanító berendezések beépítésének elmaradása miatt.

A fentiek alapján nagyon úgy tűnik, hogy a Kedvezményezett Önkormányzatok megtévesztést alkalmazva az EU forrás tervezésre jutó díjat "lenyúlták". A címlap szerinti FIDIC "sárga könyves" kiírás révén elszámolható lett költségként a tervezési díj nettó 66.792.000 forint összege. A tervezési díjat a beruházás építési sorába átemelték, így erősen gyanítható, hogy lehetővé vált a költségként való elszámolása az ál „kiviteli terv”-nek.

A VENTURI Kft. 2015. augusztus 31-én bejelentést tett az OLAF-nál a KEOP-1.2./0/1F.-2008-0029 és a KEOP-1.2.0/2F/09-2010-0084 azonosítószámú, Sümeg és térsége (Sümeg II. ütem, Dabronc, Gógánfa, Hetyefő, Ukk, Zalaerdőd, Zalagyömörő) szennyvízelvezetési projekt előkészítési szakaszának és a csatornahálózat kivitelezésének EU által támogatott projektje kapcsán az EU támogatások szabálytalan felhasználása miatt.

Emellett büntetőfeljelentéseket is tett az átvert magyar vállalkozás.

Ezen eljárások jelenleg is folyamatban vannak, csakúgy mint a polgári peres jogvita a tervezőt megillető díjak érvényesítése érdekében, amelyben jelenleg igazságügyi szakértő vizsgálja az ügyet. Az önkormányzatok a fizetési kötelezettségük egyértelmű fennállása és a Teljesítést Igazoló Szakértői Szerv rendelkezésre álló, magyar tervező cég követelését döntő mértékben megalapozottnak tartó szakvéleménye ellenére körömszakadtukig megalapozatlanul vitatják, hogy járna a tervezési díj a tervezőnek. A perben meghallgatott tanúk is megerősítették, hogy a tervező jelentős munkákat végzett, amely nélkül a beruházás nem valósulhatott volna meg.

A magyar tervező iroda folyamatosan hajlandóságot mutatott és mutat jelenleg is arra, hogy peren kívüli egyeztetés keretén belül, békés megállapodás útján legyen rendezhető ez a régóta elhúzódó ügy.

A válasz az önkormányzatok részéről minden alkalommal elutasító volt.

Megállapítható, hogy ebben az ügyben érintett önkormányzatok egyértelmű jogalapú és összegszerű követelések tekintetében feleslegesen folytattak pereskedést, ezáltal közvetett módon az önkormányzati vagyont terhelő jelentős perköltség fizetési kötelezettséget generálnak, annak tudatában, hogy lehetőség lett volna peren kívüli megállapodásra, és károsult magyar vállalkozás jogos követelésének a megtérítésére.

A fentiek alapján megállapítást nyerhet, hogy a közpénzeket nem megfelelő módon kezelik, felmerülhet a hűtlen vagy hanyag kezelés is.

Kérdezem tehát Tisztelt Miniszter Úr:

Meddig tűrhetők az ilyen visszaélések?

Mit kívánnak tenni az ügy rendezése, a felelősök felelősségre vonása és az ilyen és ehhez hasonló esetek elkerülése érdekében?

Várom mindenre kiterjedő érdemi válaszát!

Budapest, 2016. március 24.

Tisztelettel:

Rig Lajos
Jobbik